Vanemuise kolleegid Aivar Mäe käitumisest: naisterahvana võib olla väga meeldiv, kui mees märkab sind kui naist

elu24.ee
22.06.2020 12:54
Rasmus Rammo
reporter-toimetaja
50000

Estonia teater
Aivar Mäe

Eesti Ekspressis ilmus lugu Estonia teatri juhist Aivar Mäest, keda kümmekond endist ja praegust töötajat süüdistavad naiskolleegide käperdamises ja alandamises. Mäe kunagised kolleegid Vanemuisest teavad teda spontaanse naljamehe ja innustava juhina.

Aastatel 2003–2006 Vanemuise teatri juhina töötanud Aivar Mäe (60) on toonastel kolleegidel meeles edeva isiksusena, kes suutis alati ruumi särama panna.

«Aivar käib aeg-ajalt ikka praegu ka Tartus, kui Estonia siin mängib või tal on mingeid asju ajada. Praktiliselt iga kord, kui ta minu kabineti uksest sisse tuleb, ta tervitab mind sõnadega: «Noh, tervist, minu Vanemuise pruut!» Nii tore! Me alati naerame, kallistame,» räägib Vanemuise personalijuht **Keiu Kaljujärv** (45).

1994. aastast Vanemuises töötanud ja Mäega tihedalt kokku puutunud dramaturg **Anu Tonts** (51) on samuti mehe naljadega tuttav: «Ta võib rahulikult öelda mulle, et kuule, ma unustasin oma hambaharja täna sinu kraanikausile kuskil teiste inimeste kuuldes. Mis siis, et me pole iial sellisel tasandil suhelnud, aga ta viskab lihtsalt sellise nalja. Talle meeldib provotseerida, ta on selline mänguline.»

Kumbki neist piiripealsetes naljades probleemi ei näe. «Kui neid süüdistusi loen, tuleb mul silma ette pilt, kuidas ta neid nalju teeb, ja minu jaoks on see alati olnud nii tore, millise õhustiku ta oskab luua. Tunnen sealt täpselt ära selle Aivari huumorimeele,» räägib Kaljujärv.

«Tal on tõesti selline reljeefne väljendusviis ja võib-olla tavalisest lärmakam ja joviaalsem huumorimeel,» nõustub Tonts.

Põlvkondadevaheline arusaamatus?

Mäe kunagised kolleegid pole kuulnud, et kellelegi mehe lähenemine vastu oleks hakanud. «Kui ma vaatan sinna aega tagasi, siis need teemad ei olnud tollal päevakorras. Tol ajal väga palju ka ei räägitud sellistest asjadest,» ütleb Kaljujärv.

Keiu Kaljujärv abikaasa Hannesega presidendi vastuvõtul. Kaljujärve sõnul on Mäe olnud suurepärane juht ning on tänulik, et sai temaga töötada.

Erlend Štaub/Postimees

«Mulle tundub, et just natuke nooremate naiste generatsioon on tundlikum selle teema suhtes. Igaühel on õigus olla oma tundlikkuse astmega, aga kas see on nüüd päris õiglane inimese suhtes sellisel moel teda süüdistada...» lisab ta.

Tal on oma lähenemisviis, aga ta on erakordselt soe ja toetav juht. Vanamuises on neid naisi, kes seda väidaksid, päris palju, kinnitab Anu Tonts.

Tonts on samal meelel: «Ma näen ühiskonnas praegu sellist põlvkondade vahet ka huumorimeele puhul. Mind ei jahmata Aivari lähenemine, aga saan aru, et 10–15 aastat noorematel naistel on lähenemine teistsugune. Võib olla, et inimesed ei tõlgenda väljendusviisi samamoodi.»

Kolleegid möönavad, et Mäe piiripealsest huumorimeelest võib tekkida arusaamatusi, ent ei usu, et ta kuidagi pahatahtlik oleks. «Ma ei ole kordagi tajunud naisterahvana – ja ma ei arva, et see oleks kuidagi seotud minu vanuse või millegi muuga –, et ta oleks reaalselt olnud ahistav või ebameeldiv. Tal on oma lähenemisviis, aga ta on erakordselt soe ja toetav juht. Vanamuises on neid naisi, kes seda väidaksid, päris palju,» kinnitab Tonts.

«Naisterahvana võib vahel olla ka väga meeldiv, kui mees märkab sind kui naist. Ma kuulun küll sellesse põlvkonda, kes mõtleb sedapidi,» lisab ta veel.

Mäe on Vanemuises oodatud külaline ka praegu ning Kaljujärve sõnul ollakse pigem õnnetud, kui vana kolleegi trehvata ei õnnestu. «Inimesed ütlevad: «Aivar käis või? Ta ei jõudnudki täna meie tuppa, nii kahju...» Inimesed ootavad teda. See rõõm, mille ta endaga kaasa toob... Kui oled temaga koolitusel, siis tema on see, kes aeg-ajalt hõikab tagareast mõne rõõmsa nalja, mis jälle ergutab kõiki üles.»

Süüdistuste taga isiklik vimm?

Kaljujärve jaoks jääb arusaamatuks, miks tullakse süüdistustega välja leheveergudel. «Ma saan aru inimestest, kes võivad öelda, et see on minu jaoks liig. Ainult ei saa aru, miks nad ei ütle seda sellele inimesele, kes neid nalju teeb,» imestab ta.

Tonts spekuleerib, et põhjused võivad olla isiklikud ning mitte otseselt ahistamisega seotud. «Paraku on juhtidel selline amet, et nad võtavad vastu valusaid otsuseid, ja inimesed otsivad ju ikka mingisugust süüd. Ma ei tea, kas need inimesed on vallandatud, aga elu näitab, et sellistel puhkudel elatakse solvumisi ka muul tasandil välja,» pakub ta.

Dramaturg Anu Tonts kinnitab, et polnud ühestki ahistamisloost enne Ekspressi artikli ilmumist kuulnud.

Sille Annuk/Postimees

Samalt mõttelt on ennast tabanud ka Kaljujärv. «Minu teada on koroonakriisiga seoses toimunud Estonias ka mingid koondamised. Huvitav, kas keegi on sealt saanud mingisuguse lopsu ja reageerib selle peale.»

Mõlemad loodavad siiski, et olukord laheneb «näidispoomiseta». «Ma oleksin väga õnnetu, kui Aivar nüüd langeks selle uue ahistamissüüdistuste laine ohvriks. Ta ei ole seda kindlasti ära teeninud sellise kultuurivedurina, erakordselt võimeka juhina ja lihtsalt ka inimesi innustava mehena. Meid ei ole nii palju, et saaksime inimesi niiviisi hukata,» leiab Tonts.

Kaljujärv lisab: «Ma olen palju mõelnud, et sellised inimesed nagu Aivar, kes on Eesti kultuurimaastikul nii palju korda saatnud, on väga erakordsed isiksused. Kuidas nad neid asju saavutavad – nad ei saagi olla hallid kujud. Võib-olla ta ei mõtle igat oma sammu viimse täpini läbi, ongi spontaanne, ongi loov, aga väga heasüdamlik, tähelepanelik inimeste suhtes.»

Tontsi arvates ei mahu Mäele lihtsalt pähe, kuidas maailm on muutunud ning kuidas keegi tema «naljadele» reageerida võib. «See on nööri peal kõndimine, mis on ilmselt terve tema eluaja olnud võimalik ja inimesed pole sellest numbrit teinud,» võtab ta toimuva kokku.